

Execuția bugetului general consolidat în primele trei luni ale anului 2023 s-a încheiat cu un deficit de 1,42 % din PIB, respectiv 22,75 mld lei (Anexa nr. 1 și Anexa nr. 2) datorat în principal de creșterea volumului de investiții cu 56,5% mai mult față de aceeași perioadă a anului precedent, compensarea facturilor aferente consumului de energie electrică și gaze naturale casnici și noncasnici în valoare de 2,5 mld lei, volumul mai mare de decontări de bunuri și servicii pentru medicamente, încetinirea ritmului de încasări ale veniturilor, precum și de influențele implementării etapei a doua a Programului Sprijin pentru România.

I. VENITURILE BUGETULUI GENERAL CONSOLIDAT

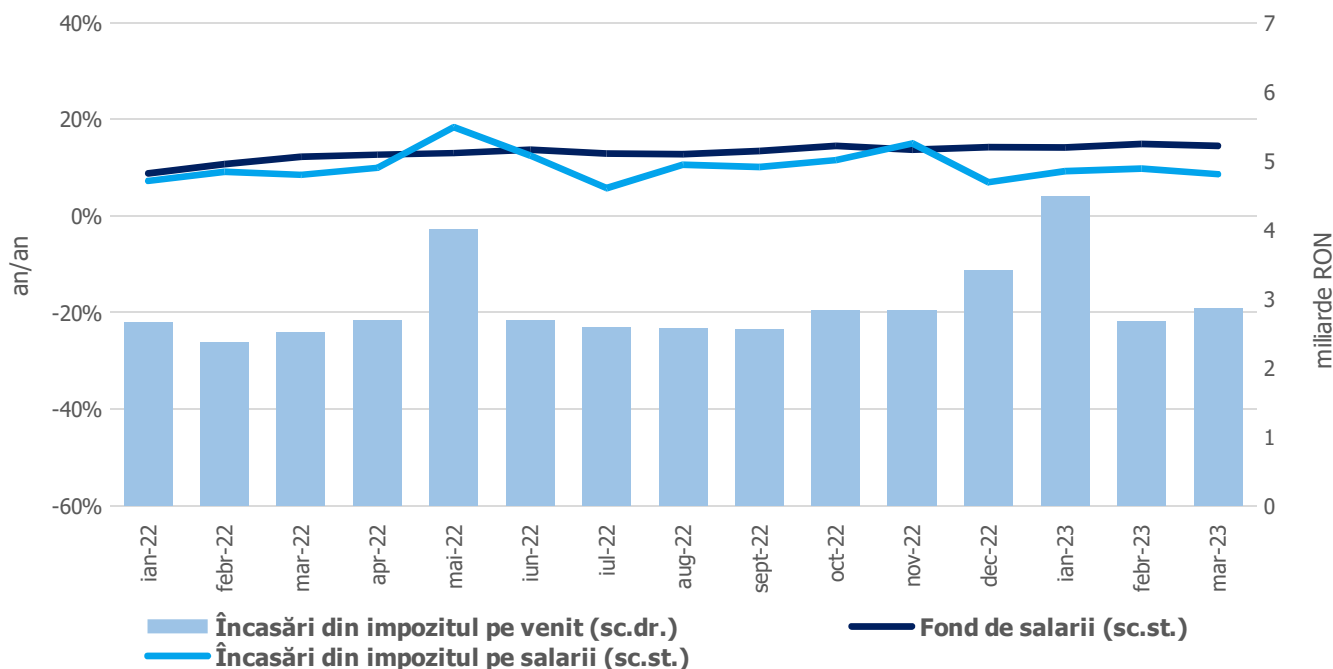
Veniturile bugetului general consolidat au însumat 114,17 mld lei în primul trimestru al anului curent, cu 9,7% peste nivelul încasat în perioada similară a anului trecut. Evoluția acestora a fost influențată în principal de dinamica veniturilor din impozitul pe salarii și venit, veniturilor nefiscale, contribuțiilor de asigurări. Încasările nete din TVA au înregistrat un avans mai temperat (explicat printr-un efect de bază ridicat aferent T1 2022), în timp ce declinul accizelor s-a ameliorat față de luna anterioară.

Încasările din ***impozitul pe salarii și venit*** au totalizat 10,01 mld lei, înregistrând o creștere semnificativă față de nivelul încasat în aceeași lună a anului trecut (32,9%), influențată preponderent de sporul încasărilor din ***impozitul pe dividende*** (188,9%)¹, veniturile din ***impozitul aferent pensiilor și declarației unice*** consemnând, de asemenea, dinamici pozitive (31,8%², respectiv 17,3%). Totodată, veniturile din ***impozitul pe salarii*** au

¹ pe seama creșterii semnificative a dividendelor distribuite în baza situațiilor financiare interimare întocmite în cursul anului 2022, cu reținerea cotei de impozit de 5%.

² include majorarea punctului de pensie cu 12,5% (de la 1586 lei la 1785 lei) începând cu 1 ianuarie 2023.

Înregistrat un avans de 9,2%, sub evoluția fondului de salarii din economie (14,5%³). De asemenea, dinamica acestei categorii de încasări a fost influențată și de extinderea în sectorul agricol și industria alimentară a facilității acordate salariaților din construcții (efect negativ din scutirea de impozit pe venit din salarii, conform Legii nr. 135/2022), precum și de noile măsuri fiscale privind modificarea deducerilor personale introduse prin O.G. nr. 16/2022.

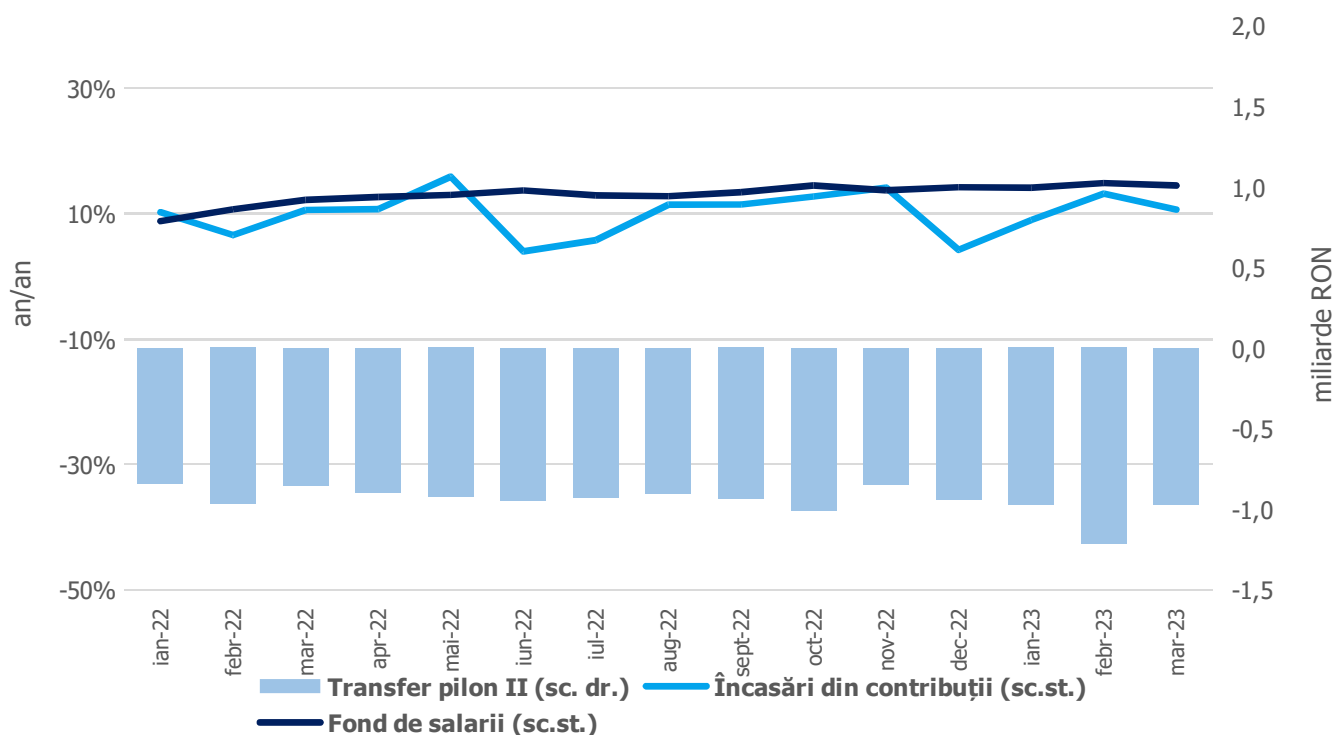

Sursa: MF, INS, calcule proprii

Fig.1 Impozitul pe venit

Contribuțiile de asigurări au înregistrat 36,92 mld lei, în creștere cu 10,9% (an/an). Ca și în cazul impozitului pe salarii, dinamica acestora s-a situat sub evoluția fondului de salarii din economie (14,5%), și ca efect al extinderii în sectorul agricol și industria alimentară a facilității acordate salariaților din construcții, conform Legii nr. 135/2022.

³ Evoluția fondului de salarii din economie reflectă dinamica câștigului salarial mediu brut (12,8%) și a efectivului de salariați (1,5%) înregistrate în dec22-febr23 comparativ cu dec21-febr22.

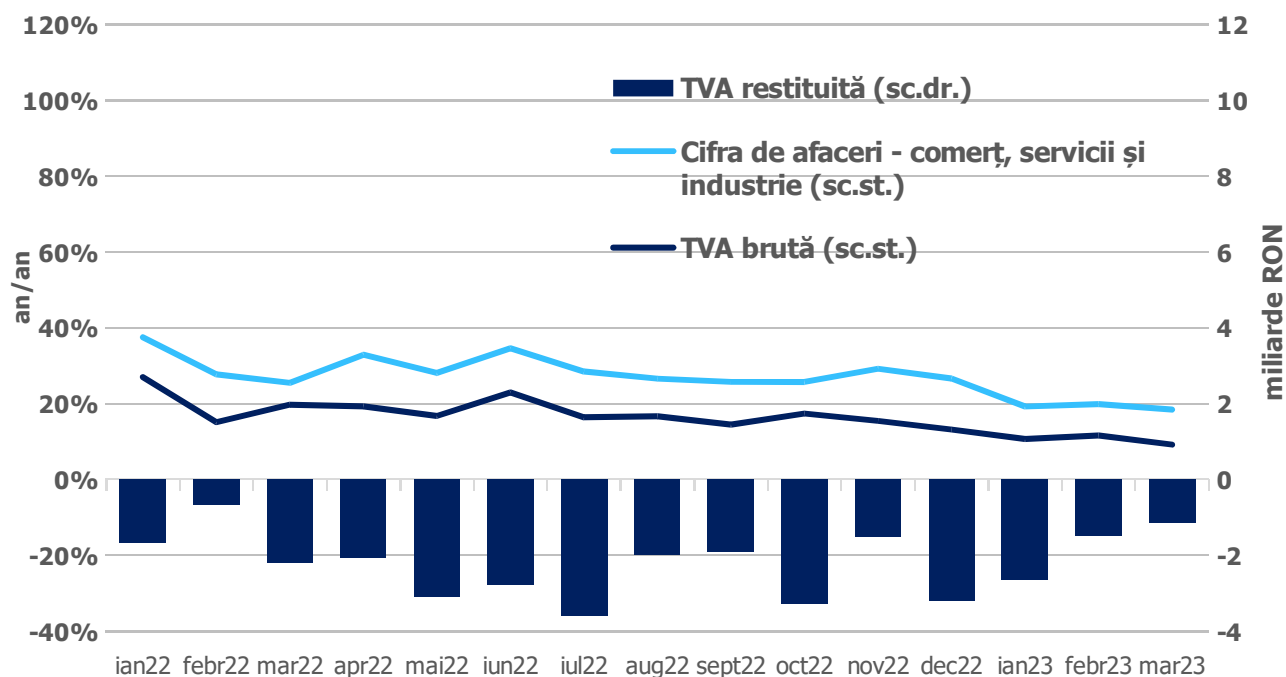

Sursa: MF, INS, calcule proprii

Fig.2. Contribuții de asigurări

Încasările nete din **TVA⁴** au înregistrat 25,85 mld lei, în creștere cu 9,4% (an/an). Totodată, restituirile de TVA au fost cu 17,3% mai ridicate față de nivelul rambursat în aceeași perioadă a anului trecut (+0,78 mld lei). Evoluția încasărilor brute din TVA din primul trimestru al anului a consemnat o ușoară încetinire, în linie cu decelerarea bazei macroeconomice, pe fondul unui efect de bază ridicat în T1 2022.

⁴ Veniturile nete din TVA reprezintă diferența dintre TVA colectată sau brută și restituirile de TVA.

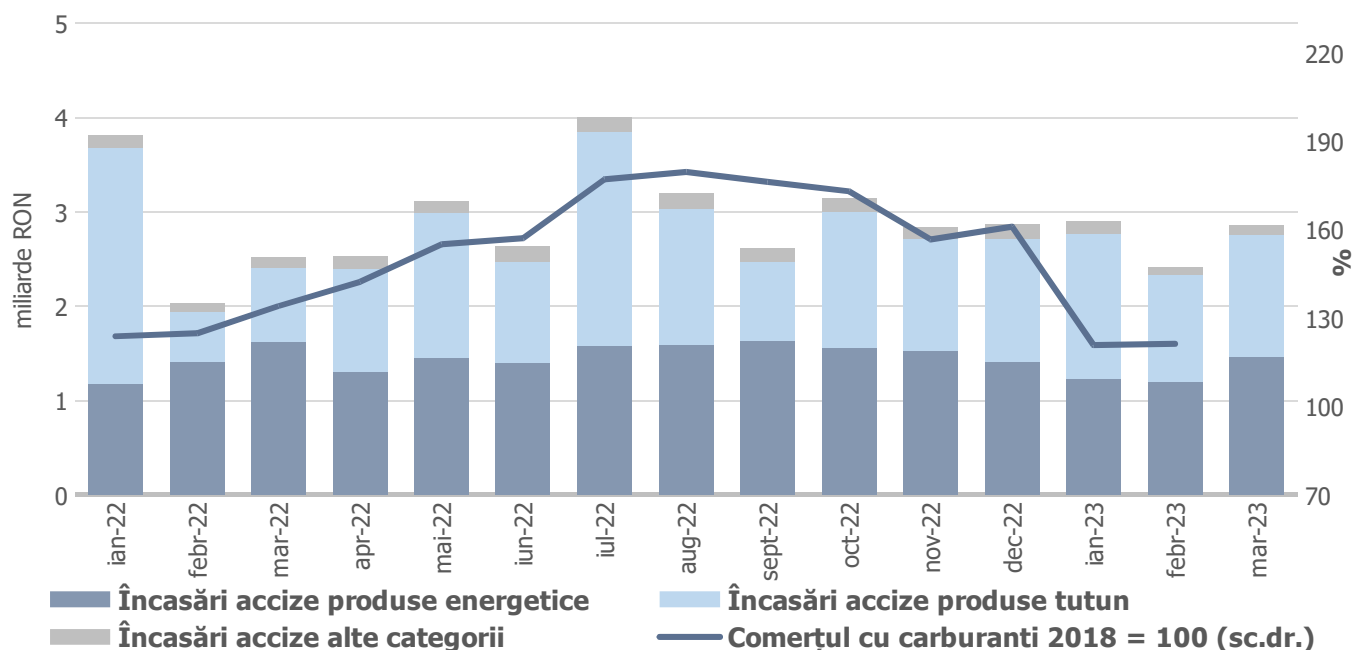

Sursa: MF, INS, calcule proprii

Fig.3 Încasările din taxa pe valoarea adăugată

Veniturile din **accize** au însumat 8,18 mld lei, consemnând o scădere de 2,2% (an/an), în ameliorare față de luna anterioară. Această evoluție este explicată de contracția cu 7,5% a încasărilor din *accizele pentru produsele energetice* - în condițiile reducerii nivelului accizei⁵ de la 1 ianuarie 2023. Pe de altă parte, încasările din *accizele pentru produsele din tutun* au consemnat o dinamică pozitivă, de 3,8%. Evoluția lunară a încasărilor din accize prezintă în general o volatilitate mai ridicată, determinată de politica operatorilor economici de antrepozitare fiscală a produselor accizabile.

⁵ Ordonanța Guvernului nr. 16/2022 (art. IV alin. 3)

Sursa: MF, INS, calcule proprii

Fig.4 Încasările din accize

Veniturile **nefiscale** au însumat 9,86 mld lei, consemnând o creștere de 16,7% (an/an), susținută de înregistrarea sumelor din vânzarea certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră, dobânzi operaționale și donații.

Sumele rambursate de Uniunea Europeană în contul plăților efectuate și donații au totalizat 9,35 mld lei, în creștere cu 11,3% (an/an).

II. CHELTUIELILE BUGETULUI GENERAL CONSOLIDAT

Cheltuielile bugetului general consolidat în sumă de 136,92 mld lei au crescut în termeni nominali cu 14,3% comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent. Exprimate ca procent din Produsul Intern Brut, cheltuielile pe primele trei luni ale anului 2023 au înregistrat o creștere cu 0,1 puncte procentuale față de aceeași perioadă a anului 2022, de la 8,5% din PIB la 8,6% din PIB.

Cheltuielile de personal au însumat 30,54 mld lei, în creștere cu 7,8% comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent. Exprimate ca pondere în PIB, cheltuielile de personal reprezintă un nivel de 1,9% din PIB, cu 0,1 puncte procentuale mai mici față de aceeași perioadă a anului precedent.

Cheltuielile cu bunuri și servicii au fost 17,51 mld lei, în creștere cu 17,2% comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent. O creștere se reflectă la bugetele locale, respectiv 16,0% comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent, precum și la bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate de 18,7% pentru decontarea medicamentelor cu și fără contribuție personală și a medicamentelor utilizate în programele naționale de sănătate.

Cheltuielile cu dobânzile au fost de 9,12 mld lei. Comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent plățile de dobânzi aferente portofoliului de datorie publică s-au majorat cu 3,36 mld lei ca urmare a prefinanțării în primele 3 luni a necesarului brut de finanțare pentru anul 2023. Astfel, după primele 3 luni ale anului, în contextul unui apetit crescut al mediilor investiționale interne și externe pentru titlurile de stat, este asigurat deja 43,0% din necesarul brut de finanțare pentru anul 2023.

Cheltuielile cu asistența socială au fost de 50,53 mld lei în creștere cu 9,5% comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent. Evoluția cheltuielilor cu asistența socială a fost influențată, în principal, de majorarea de la 1 ianuarie 2023, a punctului de pensie cu 12,5%, în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr.168/2022

privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, respectiv de la 1.586 lei la 1.785 lei, a nivelului indemnizației sociale pentru pensionari (pensia minimă) de la 1.000 lei la 1.125 lei, de acordarea unui ajutor financiar pensionarilor sistemului public de pensii, pensionarilor din sistemul pensiilor militare de stat și beneficiarilor de drepturi prevăzute de legi cu caracter special plătite de casele teritoriale de pensii/casele de pensii sectoriale ale căror venituri lunare sunt mai mici sau egale cu 3.000 lei, precum și de acordarea celei de-a 13-a indemnizații pentru persoanele cu dizabilități sub forma unei indemnizații compensatorii.

Cheltuielile cu asistența socială au fost influențate și de plățile suportate de la bugetul de stat pentru compensarea facturilor aferente consumului de energie electrică și gaze naturale, respectiv pe primele trei luni ale anului 2023, au fost în sumă de 1,12 mld lei, precum și de majorarea alocațiilor de stat pentru copii începând cu 1 ianuarie 2023.

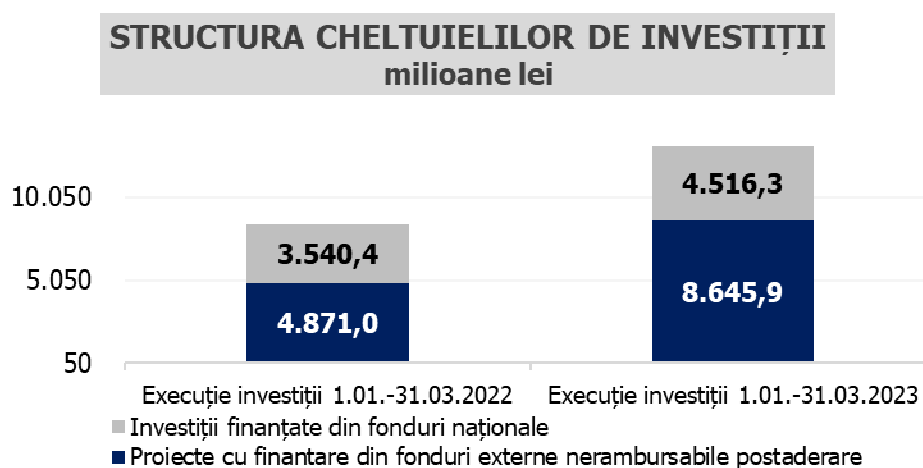
Cheltuielile cu subvențiile au fost de 5,02 mld lei, în principal, această sumă reprezintă subvenții pentru transportul de călători, pentru sprijinirea producătorilor agricoli, precum și pentru schema de compensare pentru consumul de energie electrică și gaze naturale al consumatorilor noncasnici (1,42 mld lei) care reprezintă 28,26% din total subvenții.

Alte cheltuieli au fost de 2,09 mld lei, reprezentând în principal, sume aferente titlurilor de plată emise de Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților, conform legislației în vigoare, burse pentru elevi și studenți, susținerea cultelor, alte despăgubiri civile.

Cheltuielile privind proiectele finanțate din fonduri externe nerambursabile (inclusiv subvențiile de la Uniunea Europeană aferente agriculturii) au fost de 10,78 mld lei, cu 15,7% mai mari comparativ aceeași perioadă a anului precedent.

Cheltuielile pentru investiții, care includ cheltuielile de capital, precum și cele aferente programelor de dezvoltare finanțate din surse interne și externe, au fost în valoare de 13,16 mld lei, în creștere cu 56,5% comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent când au fost în valoare de 8,41 mld lei. De asemenea, se observă o creștere a ponderii investițiilor

finanțate din fonduri externe nerambursabile postaderare, acestea reprezentând 65,69% din totalul cheltuielilor pentru investiții.

Sursa: MF

Fig. 5 Structura cheltuielilor de investiții

EXECUTIE BUGET GENERAL CONSOLIDAT / 31 MARTIE 2023

BUGETUL GENERAL CONSOLIDAT
Realizări 01.01 - 31.03.2023

	PIB 2023															1.599.530,0		
	Bugetul de stat	Bugetul centralizat al unitatilor adm. teritoriale	Bugetul asig sociale de stat	Bugetul asig. pentru somaj	Fondul national unic de asigurari sociale de sanatate	Credite externe ministere	Bugetul institutiilor publice finantate integral sau partial din venituri proprii	Fonduri externe neram- bursabile	Bugetul trezoreriei statului	Bugetul Companiei nationale de administrare a infrastructurii rutiere	Eximbank	Total	Transferuri intre bugete (se scad)	Total buget general consolidat	Opera- țiuni finan- ciare	-milioane lei - Buget general consolidat		
																	Sume	% din PIB
CHELTUIELI TOTALE	78.872,7	25.611,5	29.568,2	643,4	16.072,6		8.825,4	80,2	125,0	2.146,1	361,8	162.307,0	-24.436,1	137.870,9	-954,0	136.916,9	8,6	
Cheltuieli curente	78.645,9	22.718,0	29.572,0	649,4	16.089,2		8.718,8	80,2	125,0	860,5	15,9	157.474,9	-24.397,8	133.077,0		133.077,0	8,3	
Cheltuieli de personal	15.432,6	9.512,9	95,7	39,0	76,6		5.194,6			190,9	1,7	30.544,0		30.544,0		30.544,0	1,9	
Bunuri si servicii	2.352,5	6.453,2	157,6	8,5	11.474,1		2.068,5		4,6	435,0	14,0	22.968,0	-5.457,1	17.510,9		17.510,9	1,1	
Dobanzi	8.657,0	323,1	14,2	0,7	5,6		0,0		120,4	3,7		9.124,7	-6,4	9.118,4		9.118,4	0,6	
Subventii	3.224,6	1.506,6		4,0			284,3					5.019,5		5.019,5		5.019,5	0,3	
Transferuri intre unitati ale administratiei publice	13.885,1	60,3		28,7	3.052,2		65,2					17.091,6	-16.496,7	594,8		594,8	0,0	
Alte transferuri	6.237,1	218,7	0,2	0,0			121,4	0,1				6.577,5	-16,7	6.560,8		6.560,8	0,4	
Proiecte cu finantare din fonduri externe nerambursabile	736,9	3,5					0,5					740,9	-113,8	627,0		627,0	0,0	
Asistenta sociala	17.920,5	1.375,9	29.284,2	447,0	1.480,0		18,0					50.525,7		50.525,7		50.525,7	3,2	
Proiecte cu finantare din fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014-2020	8.103,6	2.530,8	0,1	116,0	0,3		673,0	80,1				11.504,0	-1.830,7	9.673,2		9.673,2	0,6	
Alte cheltuieli	1.295,2	717,8	0,7	5,3	0,3		261,7			0,1	0,2	2.281,3	-191,5	2.089,9		2.089,9	0,1	
Proiecte cu finantare din sumele reprezentând asistenta financiara nerambursabila aferenta PNRR	454,0	7,2	19,4				0,9					481,5	-5,2	476,4		476,4	0,0	
Proiecte cu finantare din sumele aferente componentei de imprumut a PNRR	262,8	7,8					0,4			230,9		502,0	-257,7	244,4		244,4	0,0	
Cheltuieli aferente programelor cu finantare rambursabila	83,9						30,2					114,1	-22,0	92,0		92,0	0,0	
Cheltuieli de capital	493,1	2.650,8	0,1		0,3		147,2			1.250,9		4.542,5	-3,6	4.538,8		4.538,8	0,3	
Active nefinanciare	487,7	2.629,5	0,1		0,3		147,2			1.250,9		4.515,7	-3,6	4.512,1		4.512,1	0,3	
Active financiare	5,4	21,4										26,8		26,8		26,8	0,0	
Operatiuni financiare	184,3	423,8								34,7	345,9	988,7	-34,7	954,0	-954,0			
Imprumuturi																		
Rambursari de credite	184,3	423,8								34,7	345,9	988,7	-34,7	954,0	-954,0			
Plati efectuate in anii precedenti si recuperate in anul curent	-450,6	-181,1	-3,9	-5,9	-16,9		-40,6	0,0				-699,0		-699,0		-699,0	0,0	
EXCEDENT(+) / DEFICIT(-)	-28.597,6	8.469,7	-1.815,3	166,6	-1.864,0		1.593,5	17,7	44,3	-4,1	-225,6	-22.214,7		-22.214,7	-536,0	-22.750,7	-1,42	

EXECUȚIA BUGETULUI GENERAL CONSOLIDAT

	Realizări 1.01.-31.03.2022			Realizări 1.01.-31.03.2023			Diferențe față de	2023 2022
	mil.lei	% din PIB	% din total	mil.lei	% din PIB	% din total	mil.lei	(%)
PIB	1.409.783,9			1.599.530,0				
VENITURI TOTALE	104.055,1	7,4	100,0	114.166,2	7,1	100,0	10.111,0	9,7%
Venituri curente	95.156,5	6,7	91,4	104.421,4	6,5	91,5	9.264,9	9,7%
Venituri fiscale	53.405,0	3,8	51,3	57.644,6	3,6	50,5	4.239,5	7,9%
Impozitul pe profit, salarii, venit si castiguri din capital	8.999,5	0,6	8,6	10.984,4	0,7	9,6	1.984,9	22,1%
Impozitul pe profit	1.008,0	0,1	1,0	565,3	0,0	0,5	-442,7	-43,9%
Impozitul pe salarii si venit	7.536,5	0,5	7,2	10.014,5	0,6	8,8	2.478,0	32,9%
Alte impozite pe venit, profit si castiguri din capital	455,0	0,0	0,4	404,6	0,0	0,4	-50,4	-11,1%
Impozite si taxe pe proprietate	4.603,0	0,3	4,4	4.967,1	0,3	4,4	364,1	7,9%
Impozite si taxe pe bunuri si servicii	38.889,2	2,8	37,4	40.811,5	2,6	35,7	1.922,3	4,9%
TVA	23.621,9	1,7	22,7	25.846,8	1,6	22,6	2.225,0	9,4%
Accize	8.362,3	0,6	8,0	8.179,3	0,5	7,2	-183,0	-2,2%
Alte impozite si taxe pe bunuri si servicii	4.818,4	0,3	4,6	4.431,6	0,3	3,9	-386,8	-8,0%
Taxe pe utilizarea bunurilor, autorizarea utilizarii bunurilor sau pe desfasurarea de activitati	2.086,7	0,1	2,0	2.353,8	0,1	2,1	267,1	12,8%
Impozit pe comertul exterior si tranzactiile internationale (taxe vamale)	501,4	0,0	0,5	417,6	0,0	0,4	-83,8	-16,7%
Alte impozite si taxe fiscale	411,9	0,0	0,4	464,0	0,0	0,4	52,0	12,6%
Contributii de asigurari	33.302,1	2,4	32,0	36.919,5	2,3	32,3	3.617,4	10,9%
Venituri nefiscale	8.449,4	0,6	8,1	9.857,3	0,6	8,6	1.407,9	16,7%
Subventii								
Venituri din capital	369,6	0,0	0,4	331,0	0,0	0,3	-38,6	-10,4%
Donatii								
Sume primite de la UE/alti donatori in contul platilor efectuate si prefinantari	2,8	0,0	0,0	261,9	0,0	0,2	259,1	
Operatiuni financiare								
Sume in curs de distribuire	134,4	0,0	0,1	67,1	0,0	0,1	-67,3	-50,1%
Alte sume primite de la UE	312,4	0,0	0,3	26,8	0,0	0,0	-285,6	-91,4%
Sume primite de la UE/alti donatori in contul platilor efectuate si prefinantari aferente cadrului financiar 2014-2020	8.079,5	0,6	7,8	8.646,4	0,5	7,6	566,9	7,0%
Sume aferente asistentei financiare nerambursabile alocate pentru PNRR				411,6	0,0	0,4	411,6	
CHELTUIELI TOTALE	119.754,7	8,5	100,0	136.916,9	8,6	100,0	17.162,2	14,3%
Cheltuieli curente	116.969,9	8,3	97,7	133.077,0	8,3	97,2	16.107,1	13,8%
Cheltuieli de personal	28.342,3	2,0	23,7	30.544,0	1,9	22,3	2.201,7	7,8%
Bunuri si servicii	14.940,8	1,1	12,5	17.510,9	1,1	12,8	2.570,2	17,2%
Dobanzi	5.758,6	0,4	4,8	9.118,4	0,6	6,7	3.359,7	58,3%
Subventii	2.987,8	0,2	2,5	5.019,5	0,3	3,7	2.031,7	68,0%
Transferuri intre unitati ale administratiei publice	479,3	0,0	0,4	594,8	0,0	0,4	115,5	24,1%
Alte transferuri	7.199,2	0,5	6,0	6.560,8	0,4	4,8	-638,4	-8,9%
Proiecte cu finantare din fonduri externe nerambursabile	13,1	0,0	0,0	627,0	0,0	0,5	613,9	
Asistenta sociala	46.153,4	3,3	38,5	50.525,7	3,2	36,9	4.372,4	9,5%
Proiecte cu finantare din fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014-2020	9.297,1	0,7	7,8	9.673,2	0,6	7,1	376,1	4,0%
Alte cheltuieli	1.727,5	0,1	1,4	2.089,9	0,1	1,5	362,4	21,0%
Proiecte cu finantare din sumele reprezentand asistenta financiara nerambursabila aferenta PNRR				476,4	0,0	0,3	476,4	
Proiecte cu finantare din sumele aferente componentei de imprumut a PNRR				244,4	0,0	0,2	244,4	
Cheltuieli aferente programelor cu finantare rambursabila	70,8	0,0	0,1	92,0	0,0	0,1	21,3	30,1%
Cheltuieli de capital	3.840,8	0,3	3,2	4.538,8	0,3	3,3	698,0	18,2%
Operatiuni financiare								
Plati efectuate in anii precedenti si recuperate in anul curent	-1.056,0	-0,1	-0,9	-699,0	0,0	-0,5	357,1	-33,8%
EXCEDENT(+) / DEFICIT(-)	-15.699,5	-1,11		-22.750,7	-1,42		-7.051,2	